Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Uitgangspunten Waterschapsverordening Delfland, beleidsregel en Legger Delfland - Zeewering
Versienummer	n.v.t.
Dossiernummer	3901
D&H datum	donderdag 15 oktober 2026
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De verenigde vergadering te verzoeken om:

1. Voor het actualiseren van de Waterschapsverordening en de Legger Delfland - onderdeel Zeewering- de notitie 'Legger zeewering, technische uitgangspunten' (DMS 2545718, bijlage 1) vast te stellen.

2) Aanleiding

In de kamerbrief Water en Bodem sturend (2022) staat dat de huidige reserveringszones rond primaire waterkeringen moeten worden geactualiseerd om ruimte voor toekomstige dijk- en kustversterkingen te reserveren. Hiervoor zijn door het ministerie samen met de waterschappen, provincies en gemeenten landelijke richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen moeten leiden tot actuele profielen van vrije ruimte, die ook worden verankerd in het ruimtelijke beleid. De richtlijnen zijn vastgesteld in het “Bestuurlijk Overleg Water” van december 2024.

Delfland wil, gelet op deze afspraken, de Waterschapsverordening Delfland, beleidsregel en de Legger Delfland -onderdeel Zeewering, actualiseren. Om de benodigde ruimte voor de Zeewering te bepalen worden berekeningen uitgevoerd, waarmee reserveringszones kunnen worden bepaald op basis van onder meer de waterveiligheidsnormering en klimaatontwikkeling. In deze berekeningen worden uitgangspunten gehanteerd die uiteindelijk doorwerken in het eindresultaat. Deze uitgangspunten worden ter vaststelling voorgelegd aan de VV.

Met een actualisatie van de reserveringszones geeft Delfland invulling aan de structurerende keuze in de brief Water en Bodem sturend. Daarnaast komt Delfland tegemoet aan de wens van omgevingspartijen om duidelijkheid te scheppen over de benodigde ruimtereserveringen voor de toekomst. Dit met het oog op ruimtelijke ontwikkelingen rondom de Zeewering.

3) Beoogd effect

Wanneer de uitgangspunten zijn vastgesteld, kunnen de reserveringszones voor de legger zeewering worden bepaald en tegelijkertijd de Waterschapsverordening en de beleidsregel Medegebruik zeewering worden geactualiseerd (in 2028).

4) Kernboodschap

De Zeewering beschermt ons gebied tegen het water uit de Noordzee. Door onder andere klimaatveranderingen (zeespiegelstijging), een strengere norm en een nieuwe beoordelingssystematiek is een actualisatie nodig van de benodigde ruimte voor de

zeewering, vastgelegd in zoneringen en profielen in de Waterschapsverordening en de legger. De uitgangspunten die nu worden voorgelegd vormen de basis voor de benodigde berekeningen en keuzes.

Door een actualisatieslag geeft Delfland invulling aan onderstaande structurerende keuze die in de kamerbrief Water en Bodem sturend is genoemd.

'We actualiseren de huidige reserveringszones rond primaire waterkeringen (dijken en kust). Daarmee reserveren we ruimte voor toekomstige dijk- en kustversterkingen, en maken ze zo blijvend mogelijk. Ruimtelijke plannen en instrumenten van de gemeenten en provincies worden hierop aangepast.'

5) Historie – eerdere besluitvorming

De laatste grootschalige inhoudelijke wijziging van de ruimtereserveringen voor de Zeewering was in 2014 (waaronder de zogenaamde Zwakke Schakels). Sindsdien zijn er alleen enkele kleinere, lokale leggerwijzigingen doorgevoerd.

Verenigde Vergadering 24 april 2014, kenmerk 1109981; Legger zeewering en partiële leggerwijzigingen Legger Delflandsedijk en Legger binnenwaterkeringen.

Voor de Delflandsedijk is eerder een vergelijkbaar traject voor de actualisatie van de ruimtelijke reserveringen, regelgeving en beleidskaders ronde primaire waterkering doorlopen:

Verenigde Vergadering, 10 september 2024, dossiernummer 3259; Uitgangspunten Legger Delfland - Delflandsedijk

Dijkgraaf & Hoogheemraden, 1 april 2025, dossiernummer 3412: Ontwerp ruimtelijke reservering en regelgeving Delflandsedijk

Verenigde Vergadering, 9 oktober 2025, dossiernummer 3527; Ruimtelijke reserveringen en regelgeving Delflandsedijk

Dijkgraaf & Hoogheemraden, 15 oktober, dossier nummer 3901; Uitgangspunten Waterschapsverordening Delfland, beleidsregel en Legger Delfland - Zeewering

Het college heeft besloten:

1. In te stemmen met het behouden van bestaande principes van de Legger Zeewering, met een ruime zonering voor de waterkering om dynamisch kustbeheer mogelijk te houden.

2. De beleidsregel medegebruik zeewering beleidsluw te actualiseren en deze beter aan te laten sluiten op de Waterschapsverordening.

3. Bij kustplaatsen te verkennen of een versoepeling van regels mogelijk is, waarbij de waterveiligheid nu en in de toekomst geborgd blijft.

4. Te verkennen om voor Scheveningen Boulevard een extra ruimtelijk reserveringszone op te nemen in de legger, met als doel om een zeewaartse 'zachte' toekomstige versterkingsvariantmogelijk te maken, indien een dergelijke variant in de toekomst wenselijk is.

6) Regelgeving en Beleid

Rijk:

Dossiernummer: 3901

- Omgevingswet en Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl): normen voor waterveiligheid (geldend sinds 2017) staan als omgevingswaarden opgenomen in het Bkl.
- BO Water 2024: landelijke richtlijnen Profiel van Vrije Ruimte.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW):
- Kamerbrief over rol Water en Bodem bij ruimtelijke ordening (November 2022).

Delfland:
- Waterschapsverordening Delfland;
- Delflands Algemeen Waterkeringenbeleid (2010);
- Beleidsregel medegebruik Zeewering (2014);
- Tussennotitie kust (2014),
- Visie op de Delflandse kust (2022, dossiernummer 2111)
- Legger Zeewering (2014, dossiernummer 35204).

7) Financiën

N.v.t.

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Risico:
Weerstand vanuit omgeving wanneer extra ruimte nodig is.

Beheersmaatregel:
De belangrijkste stakeholders worden gedurende het gehele traject betrokken. Na het uitvoeren van een impactanalyse worden relevante implicaties/consequenties met de stakeholder besproken.

Risico:
Het bepalen en vaststellen van de uitgangspunten betreft een nieuwe systematiek en is in ontwikkeling. Hiermee loopt Delfland voorop in Nederland. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot een wijziging van uitgangspunten. Omdat Delfland voorloopt, bestaat de kans dat landelijk afspraken afwijken van de uitgangspunten en werkwijze van Delfland.

Beheersmaatregel:
Delfland betrekt actief andere waterschappen en kennishouders om op de aanpak en uitgangspunten te reflecteren en volgt de landelijke richtlijnen, waar beschikbaar. Indien er tussentijds sprake zou zijn van een wijziging van een uitgangspunt zal dit bij de actualisatie (2028) apart worden toegelicht.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Delfland is vroegtijdig een participatietraject gestart. De belangrijkste stakeholders (gemeenten, Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat) zijn benaderd middels een brief en geïnterviewd. Na de berekeningen wordt het effect op de zoneringen en profielen uitgewerkt in een impactanalyse. Deze impactanalyse wordt doorgenomen met relevante stakeholders en worden toegelicht in de vaststellingsprocedure (begin 2028).

De inschatting is dat de benodigde ruimtereserveringen voor de zeewering veelal hetzelfde blijven en hiermee dus over het algemeen een beperkte invloed hebben op de omgeving en toekomstige plannen van gemeenten en andere stakeholders.

Voor Scheveningen ligt er wel een uitdaging, omdat daar naar verwachting onvoldoende ruimte aanwezig is om de waterkering in de toekomst aan de normen te laten voldoen. Delfland heeft daarom in de huidige legger al een extra ruimtereservering voorlangs de Haven opgenomen. In het proces is er intensief contact met gemeente Den Haag en Rijkswaterstaat over de wijze van actualiseren van de legger bij Scheveningen. Aanscherpingen omtrent Scheveningen worden gezamenlijk uitgewerkt en worden bij de vaststellingsprocedure (of eerder) toegelicht.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Begin 2028 start de vaststellingsprocedure voor de Waterschapsverordening, Legger Delfland - Zeewering en beleidsregel medegebruik Zeewering. Doelstelling is definitieve vaststelling en inwerkingtreding eind 2028. Terinzagelegging maakt deel uit van de vaststellingsprocedure.

14) Bevoegd orgaan

De VV heeft een kaderstellende rol en stelt de uitgangspunten vast.

Na het vaststellen van uitgangspunten start Delfland in 2028 de vaststellingsprocedure voor de Waterschapsverordening, Legger Delfland - Zeewering en de Beleidsregel medegebruik Zeewering. Het wijzigen van de Waterschapsverordening is een bevoegdheid van de VV, behalve waar de VV dit heeft gedelegeerd aan D&H. Het wijzigen van de leggertekst is een bevoegdheid van de VV. De leggerkaart kan worden gewijzigd door D&H. Dit conform de juridische grondslag voor de bevoegdheden.

15) Toelichting

In deze paragraaf wordt eerst een toelichting gegeven op de ligging van de zeewering van Delfland en de leggerzonering. Vervolgens worden de besluiten toegelicht, waarbij bij het VV-besluit wordt ingegaan op de uitgangspunten, zoals die zijn opgenomen in bijlage 1.

Ligging zeewering
De Zeewering van Delfland (25 km) loopt van Wassenaar tot Hoek van Holland en bestaat vooral uit duinen (zandige kust). In Den Haag (Scheveningen) horen ook de dijk-in-Boulevard, de zanddijk rond de haven en een waterkerend kunstwerk bij de zeewering. De zeewering ligt binnen de gemeenten Rotterdam, Westland, Den Haag en Wassenaar (figuur 1).

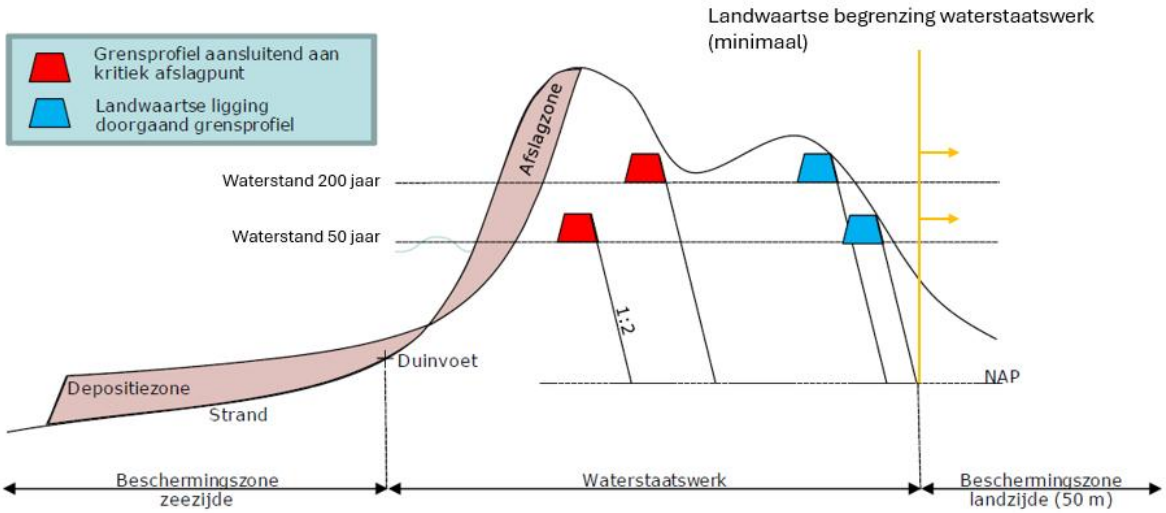
Figuur 1: Ligging zeewering, inclusief dijktrajecten en kustgemeenten (trajecten 14-5, 14-6 en 14-7).

De benodigde ruimte voor waterkeringen is vastgelegd in leggerzoneringen. Ten aanzien van waterkeringen zijn er drie verschillende zones te onderscheiden, namelijk het waterstaatswerk, de beschermingszone(s) en ruimtelijke reserveringszone (profiel van vrije ruimte - hierna pvvr). Aan werkzaamheden in deze zoneringen zijn regels verbonden (zie figuur 3).

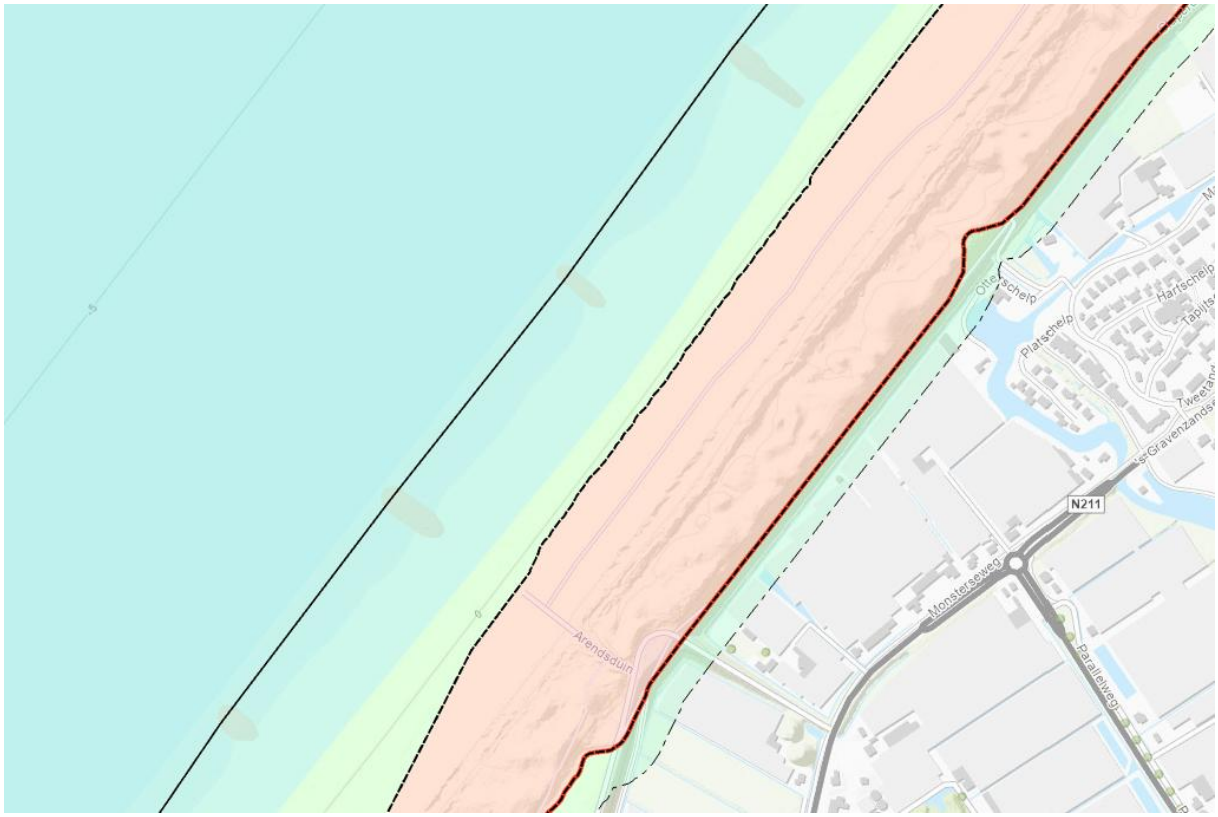
De zonering waterstaatwerk betreft de ligging van het grondlichaam/de constructie, benodigd om het water te keren. De beschermingszone moet voorkomen dat medegebruik nabij de waterkering het functioneren van de kering in gevaar brengen. De ruimtelijk reserveringszone (pvvr) is een reservering voor een mogelijke toekomstige versterking van de waterkering.

Binnen de leggerzoneringen zijn er grensprofielen opgenomen. Een grensprofiel is een voorgeschreven hoeveelheid zand die zich boven stormvloedpeil moet bevinden. Onder maatgevende omstandigheden (stormvloed) slaat een deel van het duin af. Landwaarts van het afgeslagen duin moet dan een grensprofiel in het duin overblijven, om na afslag uiteindelijk de waterkering te vormen en een overstroming van het achterland te voorkomen. Grensprofielen worden berekend met een horizon voor 50 jaar en 200 jaar (zie figuur 2 en 3), hierbij wordt in de legger de landwaarste ligging van het doorgaande grensprofiel aangegeven. De zandige kust is een natuurlijk gevormde waterkering, bestaande uit een rij duinen. In figuur 2 past het grensprofiel voor 200 jaar binnen het waterstaatswerk, de ruimtelijke reserveringszone (pvvr) valt binnen het waterstaatswerk.

Dossiernummer: 3901

Figuur 2: Zijaanzicht leggerzoneringen kust inclusief grensprofielen (impressie).

Figuur 3: Voorbeeld bovenaanzicht met landwaarste begrenzing waterstaatswerk (rode lijn) leggerzoneringen zandige kust (rood arcering is waterstaatswerk, groene arcering beschermingszone zee- en landzijde).

Toelichting VV-besluit 1: Voor het actualiseren van de Waterschapsverordening en de Legger Delfland - onderdeel Zeewering- de notitie 'Legger zeewering, technische uitgangspunten' (DMS 2545718, bijlage 1) vast te stellen.

De technische uitgangspunten (DMS 2545718) zijn het resultaat van een samenwerking tussen het Hoogheemraad van Delfland, Rijnland en Hollands Noorderkwartier, ondersteund door ingenieursbureau Arcadis. Hier wordt ingegaan op de hoofduitgangspunten. De overige genoemde aspecten in bijlage 1 zijn technisch van aard en worden in deze paragraaf niet nader toegelicht.

Dossiernummer: 3901

Er wordt uitgegaan van nieuwe normering op basis van overstromingskansen
In 2017 is de nieuwe normering voor primaire waterkeringen in de Waterwet vastgelegd. De nieuwe normering leidt tot kaders voor de Zeewering, die nu nog niet in de huidige legger zijn verwerkt. De norm is strenger geworden en de rekenregels zijn gewijzigd. Dit kan zich vertalen in een ander grensprofiel (of dijkprofiel), met bijbehorend ruimtebeslag.

Voor het leggerprofiel wordt als zichttermijn 2080 aangehouden.
Voor het leggerprofiel (de waterkering die nu al nodig is) wordt voor de zichttermijn het jaartal 2080 aangehouden. Hiermee zorgen we ervoor dat het leggerprofiel de komende 50 jaar actueel is (uitgaande van inwerkingtreding nabij 2030). Zo is bij tijdelijke ontwikkelingen, de waterveiligheid voldoende geborgd. De zichttermijn van 50 jaar komt overeen met de zichtperiode van de huidige legger.

Voor de ruimtelijk reserveringszone (profiel van vrije ruimte) wordt een zichttermijn van 200 jaar aangehouden.
De ruimtelijke reserveringszone, ook wel profiel van vrije ruimte (pvvr) genoemd, is de ruimte rondom een primaire waterkering die een beheerder nodig acht voor toekomstige versterkingen. Voor de kust en zeedijken wordt een zichttermijn van 200 jaar aangehouden (zichtjaar 2230, uitgaande van inwerkingtreding nabij 2030). Deze termijn is overgenomen uit het Delflands Algemeen Waterkeringenbeleid (2010) en is in lijn met het landelijke beleid.

Er wordt uitgegaan van een zeespiegelstijging die in lijn is met de hoge uitstootscenario's (RCP 8.5) zoals gepresenteerd in de KNMI'23-klimaatscenario's.
Dit is in lijn met het landelijke beleid. In 2023 zijn door het KNMI nieuwe klimaat-scenario's gepubliceerd met onder andere verwachtingen voor zeespiegelstijging. De KNMI'23-klimaatscenario's laten een grote onzekerheid zien voor zeespiegelstijging. Deze is deels afhankelijk van het wereldwijde klimaatbeleid in de toekomst, maar ook van de mate waarin het klimaatsysteem reageert op een verandering van broeikasgassen in de atmosfeer.

Robuustheid
Voor de duinafslagberekeningen kiezen we ervoor om geen extra robuustheidstoeslag toe te passen. Er zit al robuustheid in andere uitgangspunten, zoals het klimaatscenario, de landwaartse ligging van het grensprofiel en de keuze van een jaar met een conservatief profiel. Hierbij wordt uitgegaan van een historische ondergrens van het aanwezige zandvolume. Daarmee wordt de benodigde ruimte voor het waterstaatswerk en het pvvr eerder overschat dan onderschat.

Meegroeiend strand
Bij de actualisatie gaan we uit dat het strand (overgang van zee naar land) meegroeit met zeespiegelstijging. De rijksoverheid is verplicht om de kustlijn te beheren en te onderhouden. Dit doet het Rijk aan de hand van de basiskustlijn (BKL). Het programma kustlijnzorg bestaat uit zandsuppleties uitgevoerd door het Rijk. Hiermee worden de vooroever en het strand opgehoogd, waardoor de kustlijn op dezelfde plek blijft en de duinen kunnen meegroeien met de zeespiegelstijging.

16) Bijlagen

Bijlage 1: Legger Zeewering, technische uitgangspunten (DMS 2545718)

Hoogheemraadschap van Delfland

Onderwerp	Uitgangspunten Waterschapsverordening Delfland, beleidsregel en Legger Delfland - Zeewering
Dossiernummer	3901

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van donderdag 15 oktober 2026, dossiernummer 3901;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid 11 november 2026.

Overwegende dat:

- De primaire waterkering Zeewering ons gebied beschermt tegen het water uit de Noordzee
- Om ook in de toekomst droge voeten te houden den e waterkering voldoende veilige moet zijn om het water tegen te kunnen houden.
- Door onder andere klimaatveranderingen (zeespiegelstijging), een strengere norm en een nieuwe beoordelingssystematiek er voor het versterken van primaire waterkeringen in de toekomst meer fysieke ruimte nodig is.
- De benodigde ruimte wordt vastgelegd in zoneringen en profielen in de waterschapsverordening en de legger.
- Door het vaststellen van de technische uitgangspunten Delfland kan starten met de leggeractualisatie.
- Delfland hiermee invulling geeft aan een structurerende keuze in de kamerbrief Water en Bodem sturend.

Gelet op:

Artikel 77 Waterschapswet;
Artikel 2.5 Omgevingswet, waarin staat dat het algemeen bestuur van het waterschap stelt één waterschapsverordening vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen;
Artikel 2.39 Omgevingswet, waarin staat dat de beheerder van waterstaatswerken een legger moet hebben waarin is omschreven waaraan die waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen;
Artikel 2.0a-2.0d Besluit kwaliteit leefomgeving en de daarbij behorende bijlage II waarin de omgevingswaarden voor primaire keringen zijn vastgelegd.

Besluit:

Voor het actualiseren van de Waterschapsverordening en de legger Delfland -onderdeel Zeewering- de volgende uitgangspunten vast te stellen.

1. Voor het actualiseren van de Waterschapsverordening en de Legger Delfland -onderdeel Zeewering- de notitie 'Legger zeewering, technische uitgangspunten' (DMS 2545718, bijlage 1) vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 26 november 2026.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,	de voorzitter,
ir. P.C. Janssen	dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 3901